

**EUROPESE ASSEMBLEE VOOR VEILIGHEID EN DEFENSIE
(ASSEMBLEE VAN DE WEST-EUROPESE UNIE)**

**Verslag van de 59ste zitting van de Assemblée
Parijs, 30 november - 2 december 2010**

De 59ste zitting vond plaats onder het Belgische voorzitterschap van de Raad van de WEU, dat aanving op 1 juli 2010. Italië zal het voorzitterschap van de Raad van de WEU waarnemen vanaf 1 januari 2011.

De 60ste en laatste zitting van de Assemblée zal plaatsvinden in mei 2011. Het zal vooral een sluitingszitting zijn, bedoeld als eerbetoon voor het werk dat de instelling gedurende meer dan 60 jaar verwezenlijkt heeft.

De huidige Voorzitter van de Assemblée, de conservatieve Brit Robert Walter, werd herverkozen als Voorzitter van de Assemblée voor de 60ste zitting.

* * * * *

Belgische delegatie bij de WEU-Assemblee

Sinds de legislatieve verkiezingen van juni 2010 is de Belgische delegatie als volgt samengesteld (in alfabetische volgorde):

Vertegenwoordigers

De h. Daniel Bacquelaine (MR)
De h. Armand De Decker (MR) (Voorzitter van de delegatie)
De h. Patrick De Groote (N-VA)
Mevr. Daphné Dumery (N-VA)
De h. Philippe Mahoux (PS) (Ondervoorzitter van de Assemblée)
De h. Patrick Moriau (PS)
De h. Stefaan Vercamer (CD&V)

Plaatsvervangers

De h. Guy Coëme (PS)
Mevr. Cindy Franssen (CD&V)
Mevr. Fatiha Saïdi (PS)
De h. Ludo Sannen (sp.a)
De h. Luc Sevenhans (N-VA)
De h. Dirk Van der Maelen (sp.a) (Ondervoorzitter van de delegatie)
Mevr. Kristien Van Vaerenbergh (N-VA)

Volgende verslagen stonden op de dagorde van de zitting:

- Planning en uitvoering van operaties van de EU
- De proliferatie van massavernietigingswapens, *missile defence* en Europese veiligheid
- Onderzoek inzake veiligheid in de Europese Unie : balans van het Zevende Kaderprogramma
- De EU en veiligheid in Afrika : een partnership voor ontwikkeling en veiligheid
- De uitvoering van het Verdrag van Lissabon : de debatten in de nationale parlementen inzake de controle op het GVDB
- Interparlementaire assemblees en externe communicatie : de ervaring van de Commissie voor parlementaire betrekkingen en public relations
- Het strategisch concept en de evolutie van NAVO
- De transatlantische betrekkingen op het vlak van veiligheid en defensie

De Assemblee heeft ook haar jaarrekening voor 2009 goedgekeurd en een budget voor het eerste semester van 2011 aangenomen.

* * * * *

Tijdens de zitting hebben volgende personen de Assemblee toegesproken :

- Mevr. Claude-France Arnould, Adjunct-directeur-generaal belast met Planning en Crisisbeheersing (CMPD) van de EU, vertegenwoordigster van Mevr. Catherine Ashton, Hoge Vertegenwoordiger van de EU voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid en Ondervoorzitter van de Europese Commissie
- De h. David Darchiashvili, Voorzitter van de Commissie voor Europese integratie van Georgië, vertegenwoordiger van de h. David Bakradze, Voorzitter van het Parlement van Georgië
- Z.E. de h. Walter Stevens, Permanent vertegenwoordiger van België, vertegenwoordiger van de h. Yves Leterme, Eerste minister (ontslagnemend) van België, vertegenwoordiger van het Belgische dubbele EU/WEU-voorzitterschap
- Z.E. de h. Luca Giansanti, Permanent vertegenwoordiger van Italië, vertegenwoordiger van de h. Franco Frattini, minister van Buitenlandse Zaken van Italië, vertegenwoordiger van het aantredende Italiaanse voorzitterschap van de WEU
- De h. Mevlut Çavasoğlu, Voorzitter van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa
- Z.E. de h. Istvan Kovács, Permanent vertegenwoordiger van Hongarije bij de Noord-Atlantische Raad, vertegenwoordiger van de minister van Buitenlandse Zaken van Hongarije, vertegenwoordiger van het aantredende Hongaarse EU-voorzitterschap

* * * * *

Planning en uitvoering van operaties van de EU (Verslag C/2086 van Mevr. Françoise Hostalier en de h. Andrea Rigoni : Aanbeveling 864)

De Assemblee richt de aanbeveling tot de Lidstaten van de Europese Unie om te blijven zoeken naar de beste oplossing voor een geschikt hoofdkwartier voor de operaties van de EU. Zij pleit ervoor om het operatiecentrum van het hoofdkwartier van de EU uit te bouwen en permanent te maken voor de planning en uitvoering van kleine, dringende operaties (zoals de opstelling van tactische gevechtsgroepen of evacuatiemissies van burgers). Door die versterking zou het EU-operatiecentrum in Brussel moeten kunnen beschikken over een vaste kern van 45 à 50 officieren en uitgebreid kunnen worden wanneer er een crisis uitbreekt, waardoor het in de toekomst mogelijk zou zijn om het systeem van de kadernaties te herzien.

De Assemblee vraagt ook om de civiele/militaire coördinatie inzake crisisbeheersing te blijven verbeteren door de functies van en de relaties tussen de diverse EU-organismen betrokken bij crisisbeheersing duidelijk te omschrijven.

Zij doet tevens een oproep om in de nieuwe Europese dienst voor extern optreden (EDEO) in een militaire bevelketen inzake crisisbeheersing te voorzien die een rechtstreekse band schept tussen de bevelhebber van een operatie en het hoofdkwartier.

* * * * *

De proliferatie van massavernietigingswapens, *missile defence* en Europese veiligheid (Verslag C/2090 van de h. Johannes Pflug : Aanbeveling 865)

De Assemblee vraagt China om zich achter de VN-sancties tegen Noord-Korea te scharen en zijn invloed aan te wenden om Pyongyang te overtuigen opnieuw toe te treden tot de onderhandelingstafel met het oog op het opgeven van zijn kernprogramma. Zij roept de EU op om de Verenigde Staten en China te steunen bij hun inspanningen om terug kalme en stabiliteit te brengen op het Koreaanse schiereiland..

De Assemblee stelt vast dat Iran doorgaat met zijn activiteiten van uraniumverrijking. Zij stelt daarom voor strengere sancties voor te bereiden dan die waarin Resolutie 1929 van de Veiligheidsraad voorziet, om zo Iran te verplichten zijn internationale verplichtingen na te komen en het bewijs te leveren van het vreedzame karakter van zijn nucleair programma.

De Assemblee roept de Verenigde Staten en Rusland op om het nieuwe START-verdrag (New START) te ratificeren en spoort hen aan om munt te slaan uit het constructieve klimaat dat gegroeid is tijdens de onderhandelingen over het nieuwe START-verdrag.

De Assemblee wenst ook dat de NAVO en Rusland ten volle betrokken blijven bij de dialoog die de Verenigde Staten aanvingen betreffende het antiraketschild in het kader van de *Phased Adaptive Approach*, om zo een grote mate van transparantie en vertrouwen tussen alle partijen in te bouwen. De Assemblee stelt vast dat de EU tot nu toe een globaal debat over *defence missile* vermeden heeft en stelt daarom voor een Pan-europees debat op te starten met het oog op de ontwikkeling van een concept inzake *defence missile* in samenwerking met de NAVO en Rusland.

* * * * *

Onderzoek inzake veiligheid in de EU : balans van het Zevende Kaderprogramma (Verslag C/2094 van de h. José Mendes Bota : Aanbeveling 866)

In haar aanbeveling roept de Assemblee de EU op tot een grotere samenwerking voor wat betreft projecten en programma's gericht op technologisch onderzoek en ontwikkeling inzake veiligheid en defensie.

Zij vraagt ook om de investeringen op het vlak van R&T en R&D inzake veiligheid en defensie op een hoog niveau te houden teneinde de Europese operationele autonomie en het concurrentievermogen van industrieën uit de sector veilig te stellen.

De Assemblee roept op tot samenwerking inzake de verdere uitbouw van de R&T-capaciteiten van het Europees Defensieagentschap (EDA) door een grotere budgettaire inspanning te leveren, ter compensatie van de inkrimpingen op nationaal vlak.

De Assemblee spoort de EU-Lidstaten aan om hun Europese samenwerking inzake veiligheid en defensie uit te breiden tot andere landen, zoals de Verenigde Staten, Canada, Israël en Rusland.

Zij vraagt ook om een hoofdstuk "Defensie" voor te bereiden voor het 8^e Kaderprogramma (KP8) 2014-2020, met een gemengde financiering tussen de Lidstaten en de Europese Commissie, onder het toezicht van het EDA en in samenwerking met de Commissie.

* * * * *

DE EU en veiligheid in Afrika: een partnership voor ontwikkeling en veiligheid (Verslag C/2089 van de h. Piero Fassino: Aanbeveling 867*)

De Assemblee vraagt om ten volle steun te verlenen aan het Actieplan voor een gemeenschappelijke strategie Afrika-EU, goedgekeurd tijdens de 3^e Afrika-EU-top die plaatsvond in Tripoli (Libië). Enerzijds wil dat Actieplan ingaan op een aantal strategische uitdagingen zoals vrede en veiligheid, economische en politieke *governance*, migratie, toegang tot energie en veiligheid. Anderzijds wil het Actieplan het politieke engagement van de Afrikaanse en Europese partners aanmoedigen ten opzichte van belangrijke internationale initiatieven, zoals de liberalisering van de handel in het kader van de Wereldhandelsorganisatie, het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake Klimaatverandering, het Internationaal Strafhof en de Millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling.

In haar aanbeveling roept de Assemblee ook op tot een grotere samenwerking en coördinatie tussen de Europese Unie (EU) en de Afrikaanse Unie (AU) voor het regelen van grensoverschrijdende en intercontinentale problemen zoals terrorisme, georganiseerde misdaad en allerlei illegale handel.

Zij roept eveneens op tot een grotere militaire samenwerking tussen de EU en de AU om op doeltreffende wijze grote criminele organisaties te kunnen aanpakken, zoals het *Armée de résistance du seigneur* (LRA).

* De aanbeveling volgt op een *high level conference* over de Euro-Afrikaanse betrekkingen die de Assemblee in september organiseerde in samenwerking met het Belgisch federaal Parlement. Vele Voorzitters van nationale parlementen en andere parlementsleden van Europese en Afrikaanse landen hielden er debatten rond ontwikkelings- en veiligheidskwesties met vooraanstaande sprekers, die instellingen vertegenwoordigden van de Europese Unie en de Afrikaanse Unie.

* * * * *

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, en meer bepaald de impact ervan op de veiligheid en defensie van Europa, hebben de tien Lidstaten van de West-Europese Unie (België, Duitsland, Frankrijk, Griekenland, Italië, Luxemburg, Nederland, Portugal, Spanje en het Verenigd Koninkrijk) op 31 maart 2010 - via een gemeenschappelijke verklaring - hun beslissing bekendgemaakt om een einde te stellen aan de activiteiten van de Organisatie en het oprichtingsverdrag ervan, het gewijzigde Verdrag van Brussel van 1954, op te zeggen. Die collectieve beslissing zal leiden tot de ontbinding van de WEU en zijn Assemblee, en dit ten laatste eind juni 2011.

Uitwerking van het Verdrag van Lissabon : de debatten in de nationale parlementen inzake de controle op het GVDB (Verslag C/2088 van mevr. Marietta Karamanli : Resolutie 139)

Interparlementaire assemblees en externe communicatie : ervaring van de Commissie voor parlementaire betrekkingen en public relations (Verslag C/2087 van mevr. Marietta Karamanli : Resolutie 140)

In haar resoluties nodigt de Assemblee de nationale parlementen uit om op korte termijn concrete voorstellen naar voren te schuiven voor de oprichting van een geschikte interparlementaire structuur voor de controle op het Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid (GVDB) / Gemeenschappelijk Veiligheids en Defensiebeleid (GVDB), om de functie van de WEU-Assemblee over te nemen wanneer zij haar activiteiten zal stopzetten in juni volgend jaar.

In zijn interventie pleit *Senator Armand De Decker, Voorzitter van de Commissie voor parlementaire betrekkingen en public relations*, voor de oprichting van een parlementaire structuur voor het houden van een gestructureerde dialoog met de Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken en Veiligheidsbeleid. De juridische basis moet het Verdrag van Lissabon zijn, en meer bepaald het Protocol nr. 1 dat in een samenwerking tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement voorziet. Spreker deelt mee dat hij op 25 november 2010 een voorstel van resolutie heeft ingediend in de Belgische Senaat (zie bijlage 1). Het basisprincipe van de resolutie komt erop neer dat de controle op het GVDB/GVDB collectief zou worden uitgeoefend door nationale parlementsleden en Europese parlementsleden binnen een interparlementair forum. Alleen dergelijke structuur maakt het voor de nationale parlementsleden mogelijk om op Europees niveau een totaalbeeld te krijgen van de grote veiligheids- en defensie-thema's. Volgens spreker zou het interparlementair forum gevestigd zijn in het Europees Parlement. Het orgaan zou twee commissies hebben : een politieke commissie en een defensiecommissie. Voor de opvolging van de verslagen, goedgekeurd in plenaire zitting, zou het forum over een personeelsbestand van maximum 10 leden beschikken. Volgens spreker is er geen financiële belemmering voor de oprichting van een nieuwe structuur belast met de parlementaire controle: de vergadering zouden bijna geen kosten met zich meebrengen, vermits zij zouden plaatsvinden in het Europees Parlement in Brussel of in het parlement van het land dat het EU-voorzitterschap heeft.. Volgens zijn berekeningen zouden de personeelskosten 1 miljoen euro per jaar bedragen, te verdelen tussen de 27 nationale parlementen (voor het Belgisch Parlement zou dat neerkomen op 26.000 euro te verdelen tussen Kamer en Senaat).

In navolging van het Italiaanse voorstel, stelt de resolutie voor dat het interparlementaire forum een permanente dialoog onderhoudt met de Hoge Vertegenwoordigster van de EU, die regelmatig zou worden uitgenodigd om rekenschap af te leggen inzake het beleid. “*We gaan de veiligheids- en defensiekwesties toch niet alleen overlaten aan militairen, diplomaten of ministers, die ik respecteer, maar die niet altijd zin hebben om verantwoording af te leggen in het Parlement*” besluit spreker waarbij hij de tien parlementen van de Verdragsstaten van de WEU uitnodigt om een eigen standpunt goed te keuren.

* * * * *

Mededeling van de Personeelsvereniging van de WEU

Met haar toespraak tot de Assemblee namens het hele WEU-personeel (65 personen) is mevr. Indira Brisset, co-voorzitster van de Personeelsvereniging van de Assemblee, de spreekbuis van de ongerustheid van de personeelsleden ten gevolge van de ontbinding van de organisatie. Zij onderstreept dat de ontslagbrieven (ontvangen op 30 november 2010) geen enkele informatie bevatten betreffende het juridisch lichaam dat na 30 juni 2010 moet instaan voor de uitkering van de vergoedingen en pensioenen of voor het beheer van de bepalingen inzake de medische verzekering, en evenmin betreffende de toegang tot een administratieve rechtbank.

Het WEU-personeel vraagt de intrekking van het sociaal plan* opgesteld voor de opheffing van de Organisatie en haar Assemblee, voorzien voor juni 2011. Mevr. Brisset wijst erop dat, in tegenstelling tot de verbintenissen aangegaan door het voorzitterschap van de WEU-Raad, het nieuwe plan niet de waarborgen overneemt van het Sociaal plan 2000 (dat tot nog toe werd toegepast voor de ontslagen van de ongeveer 80 personen die voor de WEU werkten), maar juist het tegenoverstelde voorstelt. Zij onderstreept dat er over het plan geen overleg werd gepleegd met het personeel, en dat het discriminerend en arbitrair is en ongelijkheid creëert. Bovendien werd er door de WEU-Raad nog geen enkel herplaatsingvoorstel aangeboden aan het personeel dat men aan het ontslaan is.

In zijn interventie brengt *Senator Armand De Decker, Voorzitter van de Commissie voor parlementaire betrekkingen en public relations*, eerst en vooral eerbetoon aan het personeel van de WEU-Assemblee, dat gedurende 60 jaar een uitzonderlijke opdracht vervuld heeft. Hij verklaart daarna dat hij belast is met de onderhandelingen om de spanningen tussen de Assemblee en de Raad van de WEU weg te werken voor wat betreft de ongerustheid van het personeel waarvan hij de emotie begrijpt en deelt. Spreker haalt drie punten aan waarvoor hij een positief antwoord kreeg van de Raad. Het betreft de oprichting van een orgaan voor de uitkering van de pensioenen, het verkrijgen van een opzegtermijn van minimum van zes maanden voor iedereen en de toekenning aan de Assemblee van een budget voor de komende zes maanden.

In zijn interventie verklaart *Z.E. de h. Ambassadeur Walter Stevens, Permanent vertegenwoordiger van België*, dat de tien Verdragsstaten hun financiële verplichtingen zullen nakomen na de ontbinding van de WEU en alle nodige maatregelen zullen nemen om de continuïteit van de betalingen te verzekeren.

*Verschillende leden van de Belgische delegatie hadden in het Belgische parlement vragen gesteld over het sociaal plan (zie bijlage 2).

Strategisch concept en evolutie van de NAVO (Verslag C/2085 van Lord Dundee en de h. René Rouquet : Aanbeveling 868)

In haar aanbeveling spreekt de Assemblee zich uit voor een nauwere samenwerking op politiek en militair vlak tussen de EU en de NAVO nu de Atlantische Alliantie enkele dagen geleden tijdens de top van Lissabon haar nieuw strategisch concept heeft aangenomen in een context van financiële crisis en budgettaire beperkingen.

De Assemblee vraagt dat de Europese NAVO-Lidstaten de aangeane verbintenissen in het nieuwe strategisch concept nakomen en verwezenlijken in het volgend decennium.

De Assemblee roept ook op tot een nauwere samenwerking tussen de NAVO en de EU inzake gemeenschappelijke capaciteiten, hetgeen met name betekent dat er een oplossing gevonden moet worden voor de politieke tegenstellingen tussen de Lidstaten van de twee organisaties die een belemmering vormen voor hun volledige samenwerking en een bron van spanningen en verdeeldheid zijn.

De Assemblee stelt voor het niveau van het militair en politiek debat tussen de NAVO en de EU te verhogen door er grote strategische kwesties bij te betrekken, zoals de kernwapens in Europa en de *missile defence* op het grondgebied van de Lidstaten.

De Assemblee vraagt ook om het engagement in Afghanistan te behouden tot de Afghaanse staat zelf kan instaan voor de controle en de veiligheid van het nationaal grondgebied met een beperkte ondersteuning van de NAVO en andere betrokken landen.

Tot slot vindt zij het noodzakelijk om een strategische dialoog tussen de EU en de Verenigde Staten te bevorderen die ook veiligheids- en defensiekwesties omvat.

* * * * *

Transatlantische betrekkingen op het vlak van veiligheid en defensie (Verslag C/2091 van Mevr. Elsa Papadimitriou : Aanbeveling 869)

De Assemblee wijst erop dat het belang van de transatlantische betrekkingen in grote mate afhangt van de efficiëntie, de samenhang en de krachtdadigheid van het Europese beleid in antwoord op wereldbedreigingen en op belangrijke geostrategische uitdagingen.

De Assemblee roept op om meer de nadruk te leggen op de complementariteit en op de pragmatische verdeling van de rollen en verantwoordelijkheden in de relaties tussen de EU en de NAVO, overeenkomstig het Kader dat tussen beide instellingen werd uitgewerkt.

Zij doet de aanbeveling de mogelijkheid te onderzoeken om een planningsmechanisme voor de internationale gemeenschap uit te werken, waarbinnen de EU en de NAVO een voortrekkersrol zouden spelen voor de ontwikkeling van een interdisciplinaire en interorganisatiele strategie voor de uitwerking van een globale aanpak inzake crisispreventie en, in voorkomend geval, inzake crisisreactie.

De Assemblee vraagt om door te gaan met de ontwikkeling van de civiele/militaire capaciteiten van de Europese Unie, zodat zij haar beleid inzake crisisbeheersing los van de NAVO kan toepassen ingeval de NAVO niet wenst tussen te komen.

Zij vraagt ook om de bilaterale betrekkingen tussen de EU en de Verenigde Staten te verdiepen door meer aandacht te besteden aan strategische en veiligheidskwesties die geen militaire verplichtingen inhouden.

* * * * *

BIJLAGE 1

Voorstel van resolutie met het oog op de invoering van een nieuw mechanisme van interparlementaire controle op het Europees buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid na de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon en de ontbinding van de Assemblee van de West-Europese Unie (5 - 511/1)

* * * * *

BIJLAGE 2

- 1. Vraag om uitleg van de h. Armand De Decker aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over “de sociale gevolgen voor het personeel van het Secretariaat-Generaal en de Assemblee van de West-Europese Unie die voortvloeien uit de opzegging van het gewijzigde Verdrag van Brussel” (nr. 5-20)**

- 2. Vraag van Mevr. Daphné Dumery aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over “de initiatieven genomen door het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie in verband met het budget voor het ontbinden van de West-Europese Unie” (nr. 1008)**

- 3. Vraag van de h. Stefaan Vercamer aan de vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken en Institutionele Hervormingen over “het sociaal plan voor het personeel van de West-Europese Unie naar aanleiding van de opheffing van deze organisatie” (nr. 1054)**

* * * * *